Ar „pascha" wisuschehkliga augsta Keisara wehleschanu.

Makfa ar peesuhtischanu par pasti:
Ar Peelikumu: par gadu 2 rbl. 75 kap.
bes Peelikuma: par gadu 2 „ — „
Ar Peelikumu: par ½ gadu 1 „ 40 „
bes Peelikuma: par ½ gadu 1 „ — „
Ar Peelikumu: par ¼ gadu — „ 90 „
bes Peelikuma: par ¼ gadu — „ 70 „

Makfa bes peesuhtischanas Rigâ:
Ar Peelikumu: par gadu 1 rbl. 75 kap.
bes Peelikuma: par gadu 1 „ — „
Ar Peelikumu: par ½ gadu — „ 90 „
bes Peelikuma: par ½ gadu — „ 55 „
Ar Peelikumu: par ¼ gadu — „ 50 „
bes Peelikuma: par ¼ gadu — „ 30 „

Mahjas Weesis.

Mahjas Weesis teek isdots sestdeenâm no plkst. 8 sahkot.

Makfa par sludinaschanu: par weenas slejas smalku rakstu (Petit)-rindu, jeb to weetu, ko tahda rinda eenem, makfa 8 kap.

Redakzija un ekspedizija Rigâ, Ernst Plates grahmatu- un bilschu-drukatawâ un burtu-leetuwê pee Petera basnizas.

38. gada-gahjums. — Mahjas Weesis isnahk weenreis pa nedeku.

№ 10. Sestdeen, 6. martâ. 1893.

Mahjas Weesi ar Peelikumu war pastellet un sludinajumus nodot Rigâ, manâ drukatawâ un Latweeschu grahmatu pahrdotawâ pee Petera basnizas. Bez tam wehl Peterburgas ahrpilsehtâ: Puhzischu Gedert kga grahm. pahrd., Terbatas un Stabu eelu stuhri un Jagodkin kga pahrd., pee leelâ pumpja; Jelgawas ahrpilsehtâ: Altberg kga grahm. pahrd., Akmenu eelâ Nr. 11; Ahgelskalnâ: Lofsberg kga pahrd., Tirgus eelâ un pee A. Reekstin kga, Slokas eelâ Nr. 41; Ilgezeemâ: Modin kses pahrdotawâ; uf Katrinas dambja: K. Upit matrial-pretschu pahrd., Peterfalas eelâ Nr. 3; Sarkandaugawâ: J. Ikman kga material-pretschu pahrd., Twaiku eelâ Nr. 70, J. Ikman kga material-pretschu pahrd., Twaiku eelâ Nr. 47, pee Waldschleschena bruhscha, A. Kaminzius kga dsehreenu pahrd., Tiltu eelâ Nr. 2 un K. Upit kga material-pretschu pahrd. Duntesmuischas eelâ Nr. 36; tad wehl zitâs pilsehtâs, kâ: Jehfis: B. Peterson kga pahrdotawâ; Walkâ: M. Rudolff un Paulin kgu grahm. pahrdotawâs; Walmeerâ: E. G. Trey un dehla kgu grahm. pahrd.; Rujenê: J. Alksne kga grahm. pahrd.; Jelgawâ: Besthorn kga grahm. pahrd., Pils eelâ; H. Allunan un Jaeger kgu grahm. pahrdotawâs; Bauskâ: H. Allunan kga grahm. pahrd.; Kuldigâ: Besthorn kga grahm. pahrd.; Talsôs: H. Tow kga grahm. pahrd. un bibliotekâ un J. Hirschmann kga grahm. pahrd. Tad wehl „Mahjas Weesi" war apstellet pee saweem zeen. draudses mahzitajeem, skolotajeem un pagasta skrihwereem, kurus mihli luhdsu, tahdas apstelleschanas laipni peenemt.

Walsts is Amerikas.

Zihninsch dehl maises kumosa un pa dalai ari wehleschanàs, masàm puhlem eegùt turigumu un pat bagatibu — tee bija un ir wehl tagad eemesli, kadèl laudis druhsmàm eedrahsàs Amerikas Sabeedrotâs Walstîs. Kamèr preeksch desmit waj pahra desmit gadeem wisi Eiropeeschi, kas ween noktuwa Amerikâ, atrada tur preekschâ naudas un selta kalnus un bagatigi pildija sawas kabatas ar skanoscho un sposcho metalu, tamèr tagad pat wisleelakee puhlini Amerikâ neteek peenahzigi atlidsinati. Ja, gadas wehl loti beeschi, ka eenahzeji nesina, kur waretu useet pelnas awotus, lai tikai spehtu wilkt sawu dsihwibu. Sinams, tahdam behdigam gadijumam ir sawi zehloni. Un schos zehlonus mums newajaga nemaf tahlu meklet.

Tas isskaidrojas weenigi zaur to, ka Sabeedroto Walstju eedsihwotaju skaits ir pehdejôs gadôs apbrihnojami audsis, zaur ko ir radees eewehrojams pulks strahdneeku roku, kuras wisas meklè sewim sinama darbibas aploka. Bet tà ka schis pats aploks, eedsihwotaju skaitam peenemotees, wis netop leelaks, bet paleek tas pats, tad sinams, ari katram Amerikas pilsonim tagad ir masaka rihziba un rozibo, nekà senak.

Ja mehs zaur kahdu pahrdabigu spehku tiktum atstahditi kahdus 50 gadus atpakal, tad redsetum, ka Amerikai buhtu pawisam zitads weids. Gresnà Tschikagas pilsehta pee Mitschigenas esara, ar saweem pusmiljonu eedsihwotajeem, buhtu tikai neeziga sahdscha, kur buhtu eeraugamas tikai semneeku buhdas un nebrugetas eelas, kamèr tagad tai wajaga greest uf sewi wispahrigu wehribu zaur sawu slaweno un daudf apsoloscho pasaules isstahdi. Sen-Luï pilsehtas eedsihwotaju skaits beidsamôs gadu desmitôs tapis kahdas septinas reises leelaks, un no weenkahrschas Nu-Jorkes iszehlusês pilsehta ar 2 miljoneem eedsihwotaju (kopâ nemot ar Bruklinu). No wisa scha mehs waram redset, ka Amerikas Sabeedrotâs Walstis eedsihwotaju skaits deen no deenas apbrihnojami aug. Sabeedrotâs Walstis apmehram 50 miljonu eedsihwotaju (Eiropeeschu), bes tam wehl masums tahs semes eedsimtneeku. Pehz tautibam un sugam eedsihwotaji loti daschadi. Kineetis tur omuligi sarunajas ar Spaneeti, Portugaleetis ar Wahzeeti, Latweetis ar Franzi, Negeris ar Kreewu u. t. t., wahrdu sakot, naw uf semes bumbas neweenas tautas, kurai nebuhtu sawa aisstohwa Sabeedrotâs Walstîs. No eedsihwotaju daschadibas atkarajas ari winu daschadàs walodas un tizibas. Tomèr wiswairak isplatijusês Anglu waloda, un leelakais skaits eedsihwotaju ir protestanti.

Sab eedrotâs Walstîs naw tahdu lauschu schkiru, kà pee mums, kur laudis teek eedaliti semneekôs, pilsonôs, muischneekôs u. t. t., tur ir tikai weena schkira — wisi ir Sabeedroto Walstju pilsoni, wisi pehz teesibam weenadi. Kamèr weena eedsihwotaju dala nodarbojas saweem garigeem spehkeem, tamèr otrà dala — saweem fisiskeem spehkeem. Pelna, luhkojotees uf darbu daschadibu, daschada. Peemehrom usihmeschu algas, kahdas teek maksatas Masatschusetas walsti. Akmenu un keegelu muhrneeki pelna 3—4 dolarus*) par deenu, galdneeki un namdari 2 lihds 3 dol., maschinisti 2—3 dol., akmenu kaleji 2½—3 dol., kaleji 2—2½ dol. un aridsan 1½ dol. par deenu. Strahdneeki, kuri strahdà wisadu darbu, pelna 1 dol. 25 zent. lihds 1 dol. 75 zent. par deenu, neraugotees uf to, kur wini strahdà, waj fabrikâs, waj ahrpus tahm. Un pee tam ari alga sinamâ mehrâ atkarajas no pascha strahdneeka spehjas un isweizibas: kà katrs prot sawu darbu, tà winam top ari maksats. Kehkschas pelna 3—4 dol. par nedeku pee brihwas usturas, deenestmeitas 2—3 dol. par nedeku, kamèr fabriku strahdneezes pelna 1 dol. par deenu un daschâs weetâs ari 25 dol. par mehnesi pee sawas usturas. Strahdneeku ustura maksà scheit Amerikâ apmehram 20 dol. par mehnesi ar wisu apmasgaschanu. Sinams, tad ari ehdeeni ir wisai kreetni un spehzinajoschi, kas ari zitadi newar buht, jo darbs sche, samehrâ nemot, smags, un wahju baribu leetojot, waretu drihs jo drihs eeweesotees daschadas slimibas un sehrgas.

Usturas lidsekli, salidsinajot ar muhsejeem, dahrguma sinâ loti isschkiras. Ussihmeschu te tikai daschas leetas ar winu zenam, kahdas teek maksatas Pensilwanijâ. 1 puhrs kartupeku maksà 3 dol.; 1 mahrz. wehrschu galas — 12 zent.; 1 mahrz. zuhku galas — 25 zent. Zukurs, kafija un tehja nemaksà daudf. 1 mahrz. nekapatà zukura maksà 7 zent., 1 mahrz. labakàs Kubas kafijas maksà 22 zent., 1 mahrz. tehjas 30 zent., pee kam jaapsihmè, ka sche dser tikai tihru kafiju, bes kaut kahdeem zigorinu peemaisijumeem.

Is aisrahditàm sinam redsam, ka strahdneeku apstakli Amerikâ schai laikâ naw wisai sposchi. Teesa, wairak war tur pelnit, bet toteesi atkal wairak isdewumu! Pee tam wehl japeesihmè, ka teem eenahzejeem, kuri neprot Angku, waj wismaf Wahzu walodas, loti behdiga dsihwe un tahdeem buhtu labak, ka wini sawas laimes winpus juhras nemaf nemekletu. Ir gan, peem. Nu-Jorkâ, tahdas eestahdes, kur eenahzejeem teek darbs gahdats, bet to darbu gribetaju salasas katru deenu lihds tuhkstotim un wairak, un tad, sinams, katram strahdneekam waj amatneekam jaistura eewehrojama konkurence, lihds kamèr winsch top pee pelnas awota.

Pahr Sabeedrotàm Walstîm ir presidents, kas top ik pa 4 gadeem no jauna eewehlets. Presidents dabon no walsts tikai 10,000 dol. algas par gadu. Pagahjuschâ gadâ 8. nowembri bija atkal presidenta wehleschana uf nahkoscheem 4 gadeem. Lihds schim waldija wezais republikanu presidents Benjamins Harisons, bet tagadin eezehla demokratu presidentu Growern Klihwlendu. Pee wehleschanàm pehrn iszehlàs starp republikaneem un demokrateem eewehrojama sadurschanàs. Republikani bij usstahdijuschi par kandidatu — Harisonu, demokrati — Klihwlendu, Demokratu partija uswareja un tà tad togad Sabeedrotâs Walstîs buhs demokratiska waldiba. Zerams, ka Klihwlends nopuhlesees preeksch tautas labklahjibas.

Wispahreju wehribu greesch uf sewi gaidamà Tschikagas pasaules isstahde. „The World's Columbian Exposition" ir winas ofizielais tituls. (World = pasaule, Exposition = isstahde.) Isstahdes atklahschana pateesibâ kristu uf 12. okt. 1892. g., kad ispildijàs 400. gads no Amerikas useeschanas. Kà jau sinams, Kristaps Kolumbs spanisti top nosaukts par „Christobald Colon" un ir dsimis 1456. g. Gennas pilsehtâ Italijâ. Sawâ agrajâ jaunibâ winsch daudskàrt zeloja uf kugeem un 3. augustâ 1492. g. eesahka no Palosas ostas sawu leelo atklahschanas zelojumu. Ta pascha gada 12. oktobrì Kolumbs nonahza uf „Guanahani" salas (tagad Watlings Island) un usgahja tahdâ kahrtâ jauno pasauli. 28. okt. winsch sasneedsa Kubas salu, 6. dez. Hispaniolas salu (tagad Haïti), no kureenes winsch 4. janw. 1493. g. brauza atpakal uf Spaniju un 15. martâ laimigi sasneedsa Palosas pilsehtu. 25. sept. 1493. g. winsch usnehma otru zelojumu, kurâ winsch 4. majâ 1494. g. usgahja Jamaikas salu un apzeemoja Kubas salu. 30. majâ 1498. g. Kolumbs brauza no San Lukar de Barramedas prom — un usgahja 1. augustâ tai paschâ gadâ Deenwidus-Ameriku. 1499. g. winsch usnehma wehl zeturto zelojumu un kad bija atpakal atbrauzis, nomira Waladolidas pilsehtâ 21. majâ 1506. g.

Tschikagas isstahde buhs weena no wisleelakeem ruhpneezibas swehtkeem wisâ pasaulê, zik schim brihscham zerams un saprotams. Isstahdes ehkas ween eenem masakais kahdus 150 akrus semes (1 arks ir 3 puhrweetas), kas maksà 6,640,000 dol. Eewehrojamakàs ehkas ir, kà: manufakturu pretschu un brihwo mahkslu ehka (leelakà ehka uf isstahdes laukuma, eenem 30½ akrus, kas drusku wairak par 90 puhrweetam un maksà 1,000,000 dol.) kalnraktuwju ehka, dahrskopibas ehka, elektribas isstahdes ehka, damu pawilons, administrazijas ehka, siwju isstahdes ehka, mahkslu ehka, semkopibas ehka, maschinu ehka, waldibas ehka, Ilineisa walsts pawilons u. z. Bez isdewumeem par usskaitito krahschno ehku usbuhweschanu, isstahdes komisija nolehmuse wehl apmehram 10 milj. dol. daschadàm wajadsibam, peem. par uhdens wadeem, peestahschanàs laukumeem u. z. Te nu, sinams, usbahschas jautajums, kur isstahdes komisija nem scho milsigo sumu wiswisadàm wajadsibam? Te ir daschadas walstis sneeguschas sawu palidsigo roku. Daschas Sabeedrotàs Amerikas walstis sametuschas kopâ apmehram 2,695,000 dol. Pirmà ir Ilineisa walsts ar 800,000 dol., tad Pen-

*) 1 dolars apmehram 2 rubli; 1 dolaram 100 zentu.

Sina.

Schinî deenâ isnahkuschais „Mahjas Weesa" 10. nummurs ir beidsamais, kas teek peesuhtits teem, kuri par sawu pastelleto ekfemplaru naw atlidsinajuschi peenahkoschos maksu.

Dr. phil. Arnolds Plates,
„Mahjas Weesa" isdewejs un atbildoschais redaktors.

Daschadi raksti.

Ihss padoms semkopim.

1) Mihlè semi — sawu barotaju, neschehlo tahs dehl darba, dod tai, ko ta prasa no tewis, un wina tawus puhlinus simtkahrtigi atmaksàs.

2) Mehsli — saimneezibas dwehsele. Ja gribi dabut wairak maises, wajaga wairak mehslu, bet tamdèl jatur wairak lopu, bet lai buhtu eespehjams turet wairak lopu, tad jamehslo plawas un jasèj baribas sahles.

3) Sawâ saimneezibas pahrlaboschanâ ej uf preekschu lehneem, bet stingreem soleem. Kas labs — wezs, to peeturi, bet neaisdari azu ari jauna — labaka preekschâ.

4) Ne-eewed neka jauna leelâ mehrâ, eekam ta ne-esi ismehginajis masâ mehrâ.

5) Arkls, lahpsta un lauschamà stanga baro wisu pasauli. Semkopiba ir wisgodigakais un weseligakais darbs. Tu puhlees un kopâ ar Raditaju audsê.

6) Luhko eetaisit sawu dahrsu; winsch tewi eepreezinàs ar patihkamu salumu, ar puku smarschu un koku paehnas wehsumu; bes tam, tas tewi pazeenis saldeem augleem, slimibâ tee tew noderès par sahlem. Dahrss pasargàs tawu ehku ir pret ugunsgrehku.

7) Nepirz newajadsigu leetu, ja kas pehrk newajadsigas leetas, tas pahrdod wajadsigas.

8) Bet ja tu reis ko pirz, tad neschehlo naudas un pirz labu un stipru. Peemini parunu, ka „lehtu galu suni ehd", jeb: „Lehti pehrk, dahrgi samaksà". Lehts, bet slikts, aisween dahrgaks par dahrgu, bet labu. Dselss arkls, dselss afs, dselss lahpsta lehtaki par koka arklu, koka afi, koka lahpstu; dselss kehde lehtaka par striki, tadèl ka dselscha leetas ir stiprakas un ilgaki pastàw nekà koka.

9) Sawâ saimneezibâ mihli tihribu, jo ta bes labuma atnes ir godu saimneekam. Lai waj nabadsigi, — bet tihrigi.

10) Katram saimneekam nepeezeeschama isdewumu un eenehmumu grahmata. Jo ta ir wina saimneezibas spognulis: ta apmeerina to, kad eenehmumi ir brangi, un issarga to no leekeem isdewumeem. Neslinko, bet peeraksti katru isdewumu un eenehmumu kapeiku!

11) Ar saweem kalpeem apejees kà tehws. Pamahzi tos, bet neapniz tomèr ar wahrdeem. Kalps mihlè stingru, bet godigu saimneeku, kursch nemaina sawu pawehlu un neapnik ar tukschu plahpaschanu.

12) Sliktu strahdneeku pamahzi, — labu usteiz. Ar usteikschanu un apdahwinaschanu daudf wairak panahksi, nekà ar lamaschanos, un wehl masak ar siteeneem. Lai taws kalps nekad nedsird no tewis nelaba wahrda, bet ko tas nopelnijis, to wisu aismaksà sawâ laikâ. M. J.

Par utu ehschanas eerascham.

Mehs utis usluhkojam ar reebjumu un nonizinam tahdu zilweku, kuram schee smuhdschi peemit leelâ mehrâ, jo ta ir droscha netihribas, kà ari panihkschanas sihme. Zilweks, kas sawu meesu tura tihru, meesas drahnas peeteekoschi maina, tahdam schee kukaini ir sweschi!

Bet nebùt naw jadomà, ka schee kakaini tahdâ pat mehrâ eenihsti pee wisàm zitàm tautam pasaulê! Atgadas tautas, kas utis labpràt ehd!!

Tà Kineeschi labpràt ehd utis, it sewischki seemâ. Wasarâ turpretim Kineets staigà gandrif pus kails, kadèl schee smuhdschi newar tik lehti eeweestees. Bet seemâ, ja beesee kokwilnas swahrki aif pahrak daudf eedsihwotajeem top nepanesami, tad Kineets usmeklè kahdu klusu weetinu saulgosi un te medij pa wisàm swahrku wihlem un meelojas it gahrdi ap sawado zepeti, tà ka mums, ar tahdàm buhschanam neapraduscheem, reebums usnàk, to eedomajotees.

Bes tam Kineeschi, kà sinams, ehd kà leelu gahrdumu ari sapuwuschu galu un it sewischki stipri puwuschas siwis!

Sihmejotees uf Australeescheem, pehtneeks Lumholzs pasneedf schahdas sinas: Matus Australeeschi schad un tad tihra no smuhdscheem, tomèr newis tadèl, lai peekoptu tihribu, bet gan, lai dabutu gahrdu kumosu. Blusas Australeescheem nepeemahjo, bet gan utis jo leelâ mehrâ, kas te usaug puslidf leelas, melnas un ir zitadas sugas, nekà tahs, ko mehs pasihstam. Tà ari pascham pehtneekam Lumholzam schee kustonischi alaschin peemetuschees, bet tee tikai neatraduschi mihligu paspahrni, kadèl drihs ween pasuduschi. Australeescheem utis peemit netik ween drehbes un galwâ, bet ari uf meesas, un schahdu kustonischu ihpaschneeku alaschin redf pehz teem medijam, kas wineem dara sewischku preeku, jo wairak tadèl, ka zaur to dabun gahrdu kumosu baudit! Melnee eedsihwotaji labpràt medij ari otra beedra „meschâ", zaur ko otram parahda draudsibu un peeder pee „smalkàm" eerascham. Tahlak Lumholzs raksta, ka suni pee Australeescheem stahwot leelâ zeenâ un godâ; kungs sunam nekad nesitot, to mihlojot kà màsu behrnu un kungs winam arween islasot if wilnas blusas un tahs gahrdu muti apehdot! „Man dusmas," tà beigàs Lumholzs saka, „ka kahda Australeete manu suni man atwilinaja, tam kaschoku stundam ilgi blusidama, kuras tad gahrdu muti apehda."

Pehtneeks Gerhards Rohlfs raksta: „Utis atrod pee Muhamedaneem wisâ Seemel-Afrikâ, it sewischki Marokâ. Tas peeder pee smalkas kahrtas eerascham, ja kahdam ir labi daudf utu, ja, Fesanâ tureenes eedsimtee pat apgalwo, ka tas ne-esot nekàds ihstens Muhamenda tizigais, ja winam ne-esot utu! Fesanâ it sewischki es eewehroju, kà tureenes eedsimtee utis lapràt ehd, kamèr Marokaneeschi to wis nedara. Marokaneeschi smuhdschus nepawisam nenokauj, wini, tos nokehruschi, palaisch atkal brihwâ, kustoniti aispuhsdami projam. Uf kureeni wini uti aispùrsch, tas scheem lautineem ir gluschi weenaldsigi." — ts.

Jauns atradums.

Swarigs atradums, kursch grahmatu drukaschanâ pahrgrosijumus isdaris, ir kahdas eetaises atraschana, koku kauset kà metalu. Atradejs, elektroteknikas inscheneers Bizards un grahmatu drukatajs Leonards, zerè scho isleetot koku burtu isgatawoschanai. Ir israhdijees, ka sem sinameem nosazijumeem un kad gaisam naw brihwa pee-eja, koks kuhst pee samehrâ semas temperaturas, ka schahdi isdabuta produkta zeetiba ir eewehrojami leelaka, kà pee aprasta, lihds schim leetota materiala burtu leeschanai, un gauscham eewehrojams ir tas, ka schim noluhkam war isleetot koka atkritumus. Daschadas koka sortes kopâ, isdod tumschi bruhnu maisijumu.

filwanija un Kalifornija, katra 300,000 dol. u. t. t. 31 swescha tauta un 14 kolonijas ir tam noluhkam dewuschas 3,630,000 dol. Sabeedroto Walstju kongress ir no sawas puses upurejis wairak milj. dol.

Sabeedroto Walstju senatâ tà sauktee „swehtdeenas swehtuki" peedahwajuschi isstahdei 5 milj. dol. ar noligumu, lai pa swehtdeenam isstahde taptu slehgta. Bet Amerikas awises raksta par scho peedahwajumu schahdi: „Zeram, ka prahtigeem komisijas lozekleem isdosees, isdsit kurnetajeem schahdas domas no galwas." Par isstahdes wehrtibu, aprehkinatu naudâ, waram spreest no tam, ka komisija grib apdroschinat wisu isstahdi par 300 milj. rubleem.

Gribedams sawu apraksstu beigt, beigâs peeminescha wehl kaut ko par Amerikas Latweeschu beedribam. Zik sinams, tad Amerikâ ir tikai weena apstiprinata Latw. beedriba, un proti Bostonâ, kamèr Filadelfijas beedriba wehl naw apstiprinata. Bostonas Latwju beedriba dibinata 24. dez. 1889. g. un apstiprinata 24. okt. 1891. g. sem nosaukuma „The Boston Lettonian Society" jeb „Bostonas Latweeschu Beedriba". Beedru skaits schogad ir ap 31. Beedribas noliuks ir, kà to lasam beedribas statutôs 1. § „preeksch scheit Amerikâ dsihwojoscheem un eezelotajeem Latweescheem gahdat, un ruhpetees par „labdaribu" un to paschu sinibâs un literaturâ sekmet." Beedribai ir saws dseedataju koris, kas par swehtdeenam un swehtku deenam puschko schejeenes Latwju deewkalposchanu, un daschreis ari Wahzu. Pehrnajâ gadâ 24. dez. notika preekschneezibas pahrwehleschana, kur par preekschneeku tika eewehlets Kairits un par rakstwedi Friedenbergu Jahnis. Preekschneesumi, preekschlasijumi, waj kahdi ziti isrihkojumi noteek te reti, un tas aiz ta eemesla, ka beedribai par mas spehku, lidsekku un pabalsta.

P. Alobrants.

Par lauku bibliotekam.

R. Tamezereesa.

V.

Grahmatweschana un abonements.

Pee bibliotekas grahmatweschanas wajadsigi „registris", „wirs"- un „kases" grahmata.

Registris norahda, kurâ lapas puse wirs-grahmatâ eerakstits abonents. Peemehram sem burta K.:

Kalninsch, J., Krona Lejzeemeeschôs, lap. p. 24.
Kaulinsch, K., Lodes Katneekôs, „ „ 45.

Waj atkal sem B.:

Beiziks, gruntneeks, L. Rogulôs, lap. p. 28.

Wirs-grahmatâ janem preeksch katra abonenta weena lapas puse. Lapas augschpusê rakstams leeleem burteem abonenta wahrds, tad lidsâs dsihwes weeta. Tahlak semaku, nahk rakstams, par zik sehjumu abonets, lihdſ kuram laikam samaksats un zik droschibas naudas deponets. Grahmatas peerakstot, jaraksta tik to numurs un datums; kad atnes atpakal, tad skaitlis jaisstrihpo. Peem.

Lap. p. 28.

Beiziks, gruntneeks, L. Rogulôs.
Par 1 sehjumu 3 mehneschi lihdſ 20. majam 1893 samaksajis. Droschibas nauda 1 rbl. pret kwihtu.
824 20/II 420 25/II

Kases grahmatâ nahk eerakstiams, zik katru deenu eenemts. Naw rakstama wis tikai kopsuma, bet spezieli un peeminams katra abonenta wahrds, lai, ja wehlaku isnahktu kahdas jukas, waretu pahrleezinatees, kad un zik maksats. Schahda kases grahmatas weschana atweeglo ari loti bibliotekas pamatigu rewideschanu.

Weens no leelakeem biblioteku nihkschanas zehloneem ir tas, ka grahmatas teek dotas bes skaita un mehra.

Wiswairak parastà zena bibliotekam, tà Lehdurgâ, Skultê un zitur, beedreem 50 kap., nebeedreem 1 rbl. gadâ; pee tam teek grahmatas uz reisu dotas, zik uzeet, apmehram no 2 lihdſ 10. Schahda rihkoschanàs ir pilniga bibliotekas postischana.

Sehjumu skaitu wajadsetu noteikt, zik sehjumu katram brihw uz reisu nemt.

Kas wairak sehjumu uz reisu nem, tam wairak jamaksà, nekà tam, kas masak sehjumu nem. Pee tam waretu rihkotees pehz tabeles, kura usrakstita uz balta papira, jauslihmè uz papi un jaiskar bibliotekas istabâ. Abonementa zena buhtu sastahdama pehz weetejeem apstahkleem, bibliotekas kupluma u. t. t., bet buhtu eeteizams, labak likt augstakas, nekà semakas zenas, kas tik buhtu bibliotekas nihkschana. Kas par ilgaku laiku uz reisu samaksà, tam nahk abonements lehtaki, nekà, kad mehnescheem maksà. Nepasihstamàm personam jaeemaksà par sehjumu rublis droschibas naudas pret kwihti. Droschibas nauda paleek tik ilgi, kamèr teek grahmatas lasitas. Kad abonements teek usteikts, tad droschibas nauda pret kwihtes atpakal doschanu teek ismaksata, jeb ja kwihte buhtu pasaudeta, tad abonentam jakwitê wirsgrahmatâ. Schahda tabele peemehram buhtu:

Sehjumi.	1 mehn.	3 mehn.	6 mehn.	12 mehn.	Droschibas nauda.
1	10 kap.	25 kap.	45 kap.	75 kap.	1 rbl.
2	15 „	35 „	55 „	100 „	2 „
3	20 „	45 „	75 „	125 „	3 „

u. t. t.

Noliktâs grahmatu pahrmainas deenâs jadod katram abonentam tik tikdaudſ sehjumu, uz zik abonets. Ja kahds gribetu wehl kahdu grahmatu nemt uz kahdàm deenam, tad tam jamaksa deenas abonements, 1 kap. par sehjumu par deenu, kas pahrak par aboneto skaitu. Ja kahdam eespehjams tik pehz ilgaka laika mainit, tad winsch war dabut dubultu skaitu aboneto sehjumu par to paschu zenu, ja winsch maina ne beeschak, kà par 14 deenam reisi.

Abonentu grahmatinas neder eewest, tas isnahktu dahrgaki, nekà kad eewedam drukatas kwihtes. Weenai dalai no kwihtem jaapdrukà uz otras puses abonementa nosazijumi, weenai dalai war palikt otra puse balta preeksch abonenteem, kuri jau abonejuschi kahdu laiku. Kwihte buhtu schahda:

„Augschlejas" labdar. beedribas biblioteka.

Kwihte.

No kunga lases par grahmatu abonementu uz sehjumeem no lihdſ rbl. kap. un droschibas naudas rbl. kap. saņemts preeksch Augschlejas labd. beedr. bibliotekas:

Augschlejâ, 189 .

Abonementa noteikumi buhtu schahdi:

1) Abonements weenmèr prenumerando (eepreeksch) jamaksà un pastàw lihdſ grahmatas pilnigi atpakal atdotas, kaut ari tahs nebuhtu tikuschas mainitas.

2) Par tik uz kahdàm deenam nemteem sehjumeem teek abonements pee sehjumu atpakal doschanas maksats.

3) Swescheem jaeemaksà par katru sehjumu weens rublis droschibas naudas, kas teek atpakal maksats pehz grahmatu un kwihtes atdoschanas.

4) Grahmatas, kas wairak sehjumôs, neteek schkirtas isdotas, ne ari preeksch mainischanas atpakal nemtas, tikai weenigi pilnigi sazerejumi.

5) Par grahmatam, kas teek pahrak nemtas par aboneto skaitu, jamaksà 1 kap. par sehjumu par deenu.

6) Tihru grahmatu atpakal neschana teek no katra abonenta zeeti prasita; ja grahmatas kaut kà sabojatas (warbùt lapas saplehstas, jeb sihmejumi, peesihmes u. t. t. daritas), tad bibliotekai teesiba, likt wisu grahmatu samaksat, tapat par pasuduschàm grahmatam jamaksà bes to pilnàm zenam, ari abonements.

7) Grahmatas brihw mainit tik preeksch tam noliktâs deenâs, weenalga, waj abonets uz weenu, waj uz wairakeem sehjumeem.

Gandrìs wisas bibliotekas te pahrlàpj zeturto punktu, romanus, kas wairak dalâs, schkirtus isdodamas, kas kaitè bibliotekai un abonenteem. Lai apdomajam to ween, kahdas nepatikschanas zelas bibliotekaram no abonenta, kas nedabù turpinajumu no eesahkta romana, ko zits panehmis. Daschreis abonentam jagaida waj gads un wehl ilgaki, ja atgadas, ka turpinajums teek pasaudets.

Jo leela wehriba jagreesch uz sesto punktu. Atpakal nestàs grahmatas ruhpigi zauri jaskata. Ja buhtu kahda lapa walâ atnahkuse, tad ta tuhlit jaelihme ar preeksch tam jau gatawu turetu klihsteri. Ja wahki atplehsti jeb salausti, tad jaleek sehjums samaksat, ja turpreti tahdas wainas, ko newar wairs pahrlabot, tad jaleek wisa grahmata samaksat. Tik ko grahmata samaksata, tad ari tuhlit jaeegahdajas jaums eksemplars.

Preeksch abonenteem jatur „wehlejumos" burtniza. Schajâ burtnizâ eerakstamas grahmatas, kuras kahds abonents wehlejees, un kuras tajâ brihdi isdotas bijuschas. Schahdas grahmatas, kad atpakal atnestas, janoleek preeksch ta, kursch tahs wehlejees un burtnizâ jaisstrihpo.

Mums jaturas zeeschi pee nosazijumeem un jaapeetas ar wiseem weenadi, ja gribam, lai muhsu biblioteka pastàw. Mums nebûs apeetees ar saweem pasihstameem, draugeem, labaki nekà ar ziteem, mums jaisturàs stingri, kad grahmatas teek netihras atpakal nestas.

Ja mehs turesimees pee muhsu nosazijumeem, tad mums buhs preeks par muhsu biblioteku un muhsu biblioteka sels, ko lai Deews dod!

No eekschsemes.

a) Waldibas leetas.

Wisaugstakais ukass issludinats, pehz kura top pawehlets isdarit 4½ proz. jaunu aisnehmumu 1893. g. par 100 milj. rbl. Obligazijas isdos 100, 500, 1000, 5000 un 10,000 rbl. leelumâ. Intreses skaitis no 1. marta 1893. g., islosejumi notiks katru gadu 1. dezembrî un 1. junijâ, sahkot ar 1. dezembri 1893. g.

„Likumu krahjumâ" no 27. februara atrodas nolikumi par lidsekleem, kas atkauti garidsneezibas usturam schahdàm pareistizibas basnizam Baltijas gubernâs: Wladimiras Dzewmahtes basnizai preeksch Igauneem Newelê, Kilzeema basnizai, basnizam Ugales un Karapernas muischâs un Sw. Jahna Kapu basnizai Rigâ.

„Likumu krahjumâ" no 2. marta nodrukati Wisaugstaki apstiprinatee Sibirijas dselszeła komitejas statuti. „Wald. Westn." pasneedſ tuwakas sinas par schahs komitejas sehdi 10. februarî. Wina Keisariska Augstiba Leelkness Tronamantneeks schinî sehdê sapulzejuschos usrunaja schahdi: „Atklahdams Sibirijas dselszeła komitejas pirmo sehdi, es ar mihlestibas pilnu sirdi noskatos uz muhsu usdewuma dischenibu. Tikai mihlestiba uz tehwiju un dedsigà wehleschanàs, strahdat winas labklahjibai, mani mudinaja, usnemtees uz Sewi Sawa karsti mihlota Tehwa usdewumu. Esmu pohrleezinats, ka tahs paschas juhtas miht ari Juhsu kruhtis un tapèz neschauboschi zeru, ka mehs weenprahtigi zensdamees sasneegsim mehrki."

Keisariska Augstiba Leelkness Nikolajs Nikolajewitschs par nopelneem deenastâ paaugstinats par generalleitnantu, apstiprinot par 2. gwardukawalerijas diwisijas preekschneeku.

Widsemes gubernatora kungs „W. G. A." issino, ka, lai koleras gadijumâ netruhktu ahrsta palidsibas, winsch atradis par wajadsigu, tiklidſ kolera Widsemê parahditos, dibinat ihpaschus pagaidu lauku ahrstu amatus, preeksch Rigas aprinka 4, Walkas apr. 1, Werowas apr. 2, Jurjewas apr. 3, Sahmu salas apr. 4. Kas schahdas ahrsta weetas wehletos peenemt, tam japeeteizas pee Widsemes gubernas waldes medizinas nodalas. Alga 150 rbl. mehnesî. Deenesta sahkumu, laiku un weetu nosaka gubernas walde.

Swejneezibas reglements. Domenu ministrija ir apstiprinajuse pehzstahwoschu swejneezibas apgabalu eedalischanu: 1) Baltijas: ar Igaunu Widsemes, Kursemes, Grodnas, Kownas, Wilnas un Witebskas gubernam. 2) Seemelu: ar Wologdas un Archangelskas gubernam un dalu no Ledus- un Baltàs juhras. 3) Juhras apgabals: ar Peterburgas, Olonezas, Nowgorodas, Tweras un Pleskawas gubernam. 4) Weikseles apgabals. 5) Melnàs juhras-Donawas-Dnepra apgabals. 6) Asowas-Kubanas-Donas apgabals. 7) Kaukasijas un Transkaukasijas apgabals ar dalam no Melnàs un Kaspijas juhras. 8) Astrakanas apgabals, zik tahlu Astrakanas siwju un walsiwju sweja sneedsas, un 9) Okas-Kamas-Wolgas apgabals ar eetekam, zik tahlu tas nepeeder pee robeschu apgabaleem. Ar wispahrigas swejneezibas reglementa eeweschanu, taps wisôs minetôs apgabalôs eewesti inspektori un swejneezibas sargi.

(Pet. Wed.)

Stempelmarku isnihzinaschana. Tà ka beeschi atgadas, ka uz leetotàm stempelmarkam isnihzinaschanas sihmes top nodabutas, ir pehdejâ stempeku kahrtibas rewisijas komisijas sehdê, atsits par wajadsigu, palikt pee mekaniskas isnihzinaschanas wihses, t. i. zaur kuru markas top mekaniskâ zelâ apkaitetas jeb samaitatas un tahdi leetoschanai nederigas daritas. Lidsekli preeksch tam buhtu, marku zauri durschana jeb zaursischana, jeb ari kahdas sewischkas dalas noraušana. Pehz komisijas eeskata, buhtu marku isnihzinaschana eeteizama ar sewischkeem aparateem. Komisija tamdèl ir peekrituse daschadu aparatu ismehginaschanai, tapat tahdu, kuri tikai markâ paschâ zaurumus isgreesch, ka ari tahdu, kuri neween marku, bet ari papiri, uz kura tahs uslipinatas, isurbj. Kad israhdisees, kursch no scheem aparateem buhs derigakais, tad buhschot winus waldibu un kopigâs eestahdes eewest, kurâs sewischki daudſ stempelmarkas salasas un kuras ir japadod waldibas kontrolei. Pee dokumenteem, kuri apgrosas starp priwatpersonam, buhschot paturet agrako isnihzinaschanas wihsi.

(Graschd.)

Jauna pulwera takse. Armijas apbrunoschanu noteizoscha wirs-komisija ir apstiprinajuse uz 5 gadeem taksi, pulwera pahrdoschanai. Pehz schahs takses top wideja zena wisàm pulwera sortem, bes eepakaschanas, preeksch krona weetam noteikta uz 13 rbl. 50 kap. pudâ, preeksch priwat-personam, bes eepakaschanas, bet ar peesuhtischanu, zaurmehrâ uz 16 rbl. 75 kap. pudâ. Uz bleka dosem ar medibas pulweri, wajaga buht ussihmetai pehz takses noteiktai zenai, un nedriksi no pirzejeem nemt sewischku maksu par bleka dosem un bandrolem. Taksei wajaga buht, kur pulwers top pahrdots no priwat-personam, azis krihtoschâ weetâ iskahrtai. (Graschd.)

Naudas krahschana. Finanzministrijas reorganisazijas komisijai, preeksch krona bankam, ir eesneegts preekschlikums walsts-krahschanas marku un karschu eeweschanai, pee kam taptu wisas formalitates, isnemot it masas, atmestas, tà ka ik katris waretu sawus eekrahjumus no 5 kap. sahkot u. t. t., katrâ laikâ pee malas likt. Markom un kahrtim wajaga wisâs pastu nodalâs un rentejâs buht pehrkamàm. Katra kahrte satura diwpadsmit nodalas, mehnescha eekrahjumeem peemehrigas. Uz schihm nodalam uslipina krahjejs, no wina pirkto marku, kamèr wisa karts ir aplipinata. Pehz tam winsch norauj kahrtei weenu numuru (otris tahds pats paleek uz kahrts), eemet kahrti wehstuku kastitê, un patura norauto numuru, kà kwihtu. Kahrtes top is wehstuku kastites isnemtas, un weetejàm krediteestahdem nodotas, kur par winam pehz numureem top westa grahmata. Pehdejàs isdod, pehz tam kad winàm familijas wahrds sinams darits, uz scho wahrdu israkstitas krahschanas grahmatinas.

(Now. Wr.)

No dsihwoklu nodokleem, kà stahsta, tapschot atswabinati kristigu tizibu garidsneeki, ahrsemju suhtni, general-konsuli, konsuli un bihskapibas nami.

b) Original-sinojumi.

No Pinkenceekeem. Biltauru saimneeka Jura Benuscha abas nosagtàs gowis, zaur issolito usrahdischanas goda algu, tika atrastas netahlu pee Kalnzeema leelzeła, wezajâ lehgera laukâ; gowis wehl bija dsihwas. Turpat wehl atrada Kurbu Blodneekam nosagtos diwi wesmi seena. Saglu meistars ar saweem selleem wisi ir apzeetinati un atrodas droschâ weetâ. Leel-Zenas gruntneezei Weilantenei nosagtais sirgs ar wisu aisjubgu un gows lihdſ schim wehl naw atrasti.

Zipotajs.

No Bilderlineem. Tumsibas waroni pagahjuscha mehnescha pirmajâs deenâs uz juhras swejneekeem nosaguschi daschas nepeezeeschami wajadsigas swejas leetas, wairak rublu kopwehrtibâ, tad wehl saimneekam W. issagta gows is aisslehgta stalla. Lai gan ruhpigi tika pakal meklets, tomèr blehschi wehl naw peenahkti.

Butte.

No Ramkas. Schagada „Mahjas Weesa" 7. numurâ teek kahds Dihka kgs minets, kas atradis loti noderigu mehsloschanas lidsekli — ruhsas krahsainu masu, ar kuru mehslota seme, sewischki kahpostajs, dewis nezeretus panahkumus u. t. t. Loti wehlejams buhtu, ka Dihka kgs zaur „Mahjas Weesi" atklahti dotu tuwakus isskaidrojumus par mineto mehsloschanas lidsekli, no ka tas ihsti sastàw un kà leetojams. Warbùt ka ari zitur tahda masa atrodoma. — Pateizibu ispelnitos min. kungs ari par to, ka publikai pasinotu, kà winam weizàs ar Ostfrisu sugas gowju audsinaschanu. Eewehrojot tagadejos gruhtos laukſaimneezibas apstahkłus, katrs labs padoms un isbaudijums ar preeku tiktu usnemts.

Wairak laukſaimneeku wahrdâ: St. P.

No Lehdmanes. Kaut gan jau daudsreiz zaur laikraksteem ir aisrahdits uz to, zik tas nederigi, deramas deenas noturet krogôs, kur dsehrumâ daschs neapdomats ligums teek noslègts, zaur ko wehlaki abàm pusem war tikai nepatikschanas rastees, tomèr Lehdmaneeschi sawus „bernaragus" ari schogad saturēja deesgan ne-ehrtajâ muischas krodsinâ, kur tad pagasta nama plaschàs telpas schim noluhkam buhtu daudſ labaki noderejuschas. Stiprs puisis scheit dabon 30—65 rbl. par gadu un wehl daschas drehbes, pee kam ari pagasta nodokłus nolidsina saimneeks. Meitu algas sneedsas no 15—20 rbl. naudâ, 1 pahri seeweeschu sahbaku, 2 podi linu un tad wehl saimneeks mitina 2—3 aitas pee sawas baribas. Satiksme schejeeneeschôs starp saimneekeem un gahjejeem loti teizama, ehd pa leelakai dalai pee weena galda, apmeklè kopigi daschadus isrihkojumus u. t. t., ihsi sakot, scheit wehl wahrda pilnâ sinâ usglabajees schis Latweeschu senais tikums. — Beidsamâ laikâ muhsu apgabalâ dsird baku sehrgu plosotees. Buhtu loti wehlejams, ka laudis peegreestu wairak wehribas baku poteschanai. — Laikrakstu lasitaju skaits pehz jauna gada muhsu pagastâ stipri ween pawairojees; wairak lasitee scheit ir: „Mahjas Weesis", „Austrums" un „Balss."

A. St.

No Litenes. Kà jau agrak bija sinots, tad Liteneeschi nesen uszehla sewim jaunu teesas mahju wezàs nodegušchàs weetâ, kura tagad ir jau sem jumta, tà ka tur war walsts un zitas teesas darischanas notikt.

Liteneetis.

c) Baltijas notikumi.

Widsemes landtags tapa atwèrts scho treschdeen, plkst. 12 deenâ, ar deewkalpojumu Jehkaba basnizâ.

Rigas-Pleskawas dselszela eenehmumi, kà „R. W." sino, gadu no gada pawairojotees. Tà 1889. g. pa wisu liniju braukuschi 949 wagoni, turpretim 1891. g. kahdi 1848 wagoni. Tahdâ pat mehrâ wairojees brauzeju skaits, kà ari pretschu weschana.

Terbatas mahzibas apgabalu, kà „R. W." sino, turpmak nosaulschot par „Rigas mahzibas apgabalu".

Ustj-Dwinskâ par baptistu luhgschanas nama mahzitaju, kà „W. G. A." sino, apstiprinats Jahnis Inkis.

Rigas-Walmeeras meerteesneschu sapulzes teesas pristaws Malows, kà „W. G. A." sino, uz pascha luhgumu atlaists no amata un wina weetâ eezelts Wladislaws Poscharisklijs.

Baltijas apgabalâ, kà „Now. Wr." sino, drihsumâ nodomats dibinat trescho krona seminaru, kurâ lai sagatawotu tautas skolotajus, kas pamatigi prot Kreewu walodu.

Walkas aprinka preekschneeka jaunakais paligs 3. eezirkni, v. Aderkas, uz pascha luhgumu, kà „W. G. A." sino, atlaists no deenesta.

Maskawas semes kreditbanka, kà „Birsch. Wed." sino, no jauna luhguse atkauju, sawu darbibu paplaschinat ari pa Baltijas gubernam.

Schenbergas pahrtikas beedribas statuti apstiprinati no eekschleetu ministrijas. (W. W.)

d) No zitàm Kreewijas pusem.

Peterburgâ, 1. martâ. Pee schihs deenas II. 5% eeksch[illegible] prenumeru aisnehmuma isloseschanas krita galwenâ[illegible] numuri uz sekoscheem numureem:

[illegible] 200,000 rbl. uz Ser. 16371 Nr. 40.
[illegible] 75,000 „ „ „ 19061 „ 2.
[illegible] 40,000 „ „ „ 13316 „ 43.
[illegible] 25,000 „ „ „ 14308 „ 25.

3 winnesti à 10,000 rbl. uz Ser. 7939 Nr. 7, Ser. 12325 Nr. 31, Ser. 13759 Nr. 28.

5 winnesti à 8000 rbl. uz Ser. 2714 Nr. 23, Ser. 4186 Nr. 48, Ser. 4736 Nr. 29, Ser. 13704 Nr. 27, Ser. 14599 Nr. 21.

8 winnesti à 5000 rbl. uf Ser. 1219 Nr. 48, Ser 2031 Nr. 25, Ser. 4194 Nr. 18, Ser. 5066 Nr. 34, Ser. 8060 Nr. 25, Ser. 9293 Nr. 9, Ser. 10845 Nr. 27, Ser. 19602 Nr. 25.

20 winnesti à 1000 rbl. uf Ser. 2434 Nr. 10, Ser. 3723 Nr. 16, Ser. 7650 Nr. 19, Ser. 8142 Nr. 15, Ser. 8953 Nr. 19, Ser. 10403 Nr. 13, Ser. 10820 Nr. 47, Ser 11595 Nr. 8, Ser. 11748 Nr. 40, Ser. 12194 Nr. 15, Ser. 12199 Nr. 10, Ser. 12661 Nr. 1, Ser. 14082 Nr. 16, Ser. 14513 Nr. 19, Ser. 15262 Nr. 39, Ser. 15491 Nr. 10, Ser. 15933 Nr. 9, Ser. 16227 Nr. 46, Ser. 16281 Nr. 23, Ser. 17292 Nr. 15.

Winnesti à 500 rbl. krita uf schadàm biletem:

Ser.	Nr.	Ser.	Nr.	Ser.	Nr.	Ser.	Nr.	Ser.	Nr.
52	1	3768	10	7524	36	11803	8	15016	22
100	48	4059	22	7745	10	11932	37	15064	31
410	44	4065	17	7750	38	12061	4	15146	41
427	5	4111	11	7792	18	12090	41	15272	31
536	35	4121	32	7793	16	12111	46	15305	2
717	39	4309	48	7896	30	12216	35	15569	12
764	19	4413	38	7946	37	12253	12	15640	47
847	24	4531	7	8153	35	12329	9	15687	22
944	34	4551	48	8235	40	12409	12	15817	32
1148	8	4588	16	8301	18	12532	38	15950	3
1245	32	4603	9	8325	23	12562	23	16200	35
1311	35	4614	48	8532	31	12614	27	16278	50
1354	13	4642	20	8546	8	12630	29	16343	32
1357	21	4663	11	8748	48	12637	21	16653	13
1535	16	4680	47	8755	6	12689	14	16687	31
1558	21	4741	41	8756	31	12703	50	16802	47
1591	16	4758	40	8766	19	12724	33	16841	4
1704	35	4799	34	8771	7	12761	45	16871	5
1734	35	4815	50	8778	8	12806	41	16998	1
1748	37	4818	43	8790	49	13033	49	17033	9
1764	13	4988	23	8809	22	13052	21	17201	13
1774	23	5173	46	8897	15	13064	9	17308	38
1804	22	5185	2	8964	38	13089	3	17449	3
1973	44	[illegible]41	32	9032	26	13158	34	17594	48
2022	36	[illegible]86	34	9092	11	13188	19	17674	26
2083	40	[illegible]67	1	9093	27	13205	13	17979	50
2124	37	[illegible]97	39	9166	37	13270	41	18077	19
2185	6	[illegible]10	41	9203	21	13294	1	18208	47
2303	41	[illegible]983	12	9536	48	13396	41	18311	25
2365	32	[illegible]096	40	9575	37	13543	6	18337	24
2421	26	[illegible]132	10	9678	45	13634	15	18611	29
2508	35	6152	4	9840	12	13743	2	18620	18
2659	20	6371	25	9859	21	13764	28	18750	47
2715	13	6477	32	9911	1	13772	29	18882	35
2728	46	6599	1	9960	21	13816	44	18930	27
2742	40	6623	1	10165	18	13836	8	18943	31
2768	15	6685	8	10239	25	13887	43	19021	14
2842	43	6761	48	10261	40	13901	41	19065	6
3004	16	6762	18	10483	42	13957	14	19080	40
3022	12	6788	15	10950	26	14037	8	19113	50
3034	14	6791	31	11041	37	14161	41	19160	23
3096	5	6802	12	11133	30	14179	28	19210	4
3134	13	6827	15	11256	49	14240	20	19255	7
3262	46	6863	40	11273	26	14259	37	19329	27
3276	43	6992	16	11576	25	14288	7	19348	16
3305	21	7002	28	11587	38	14336	47	19609	14
3313	27	7033	33	11601	23	14463	5	19652	34
3381	34	7225	15	11635	17	14591	38	19680	9
3527	7	7404	2	11648	6	14713	25	19737	48
3542	22	7412	22	11657	33	14819	24	19767	31
3632	7	7419	35	11742	45	14968	48	19873	38
3747	6	7444	2	11758	41	15000	2	19936	42

Amortisetas tika schahdas 98 Serijas: 137, 373. 468, 611, 649, 1524, 1553, 2057, 2189, 2490, 2498, 2532, 2737, 3037, 3289, 3333, 3514, 3536, 3567, 3785, 3842, 4349, 4951, 4976, 5063, 5251, 5273, 5487, 6411, 6788, 6896, 6973, 7256, 7875, 7879, 7885, 8128, 8176, 8187, 8307, 8497, 8823, 8843, 8952, 9290, 9477, 9602, 9816, 9905, 10,544, 10,562, 10,625, 11,301, 11,464, 11,798, 11,826, 11,833, 12,023, 12,049, 12,096, 12,321, 12,388, 12,726, 12,840, 12,982, 13,005, 13,407, 13,470, 13,511, 13,830, 14,143, 14,210, 14,391, 14,504, 14,747, 15,064, 15,187, 15,415, 15,689, 15,745, 15,815, 16,055, 16,413, 16,585, 16,686, 16,695, 16,718, 16,977, 17,359, 18,062, 18,088, 18,331, 18,352, 18,383, 18,407, 18,583, 18,744, 19362.

Wisjaunako aisnehmumu Peterburgâ atklahjot 1. martâ par 99 proz., kà „Birsch. Wed." sino, jau no rihta bija wisa pahrdodamà suma ispirkta.

Pret mescha sahdsibam. Domenu ministrijas mescha departements isstrahdajis weselu rindu nosazijumus, lai waretu mescha sahdsibas nowèrst. Zaur scheem nosazijumeem top aiskaweta sagtas malkas pahrdoschana, top paaugstinats sods mescha sahdsibam, kà ari semneeku eedsihwotajeem top dota eespehja, likumigâ zeltâ dabut pehz eespehjas lehtu koka materialu. (Sud. Gas.)

Jauns dselsszelsch. Kà dsirdams, tad ministru komiteja ir apstiprinajuse preekschlikumu par dselsszela buhwi no Taschkentes uf Samarkandu. Jaunais dselsszelsch buhs 320 werstes garumà. (Sud. Gas.)

Seemas sehjas stahwoklis Deenwid-Reetum-Kreewijâ, kà if Odesas sino, ir kreetni labs (pahri par widejo).

Uf Sibiriju, kà „Pet. Wed." sino, drihsumà zeloschot wairaki inscheneeri preeksch Tomskas-Irkutskas dselsszela buhwes.

Wolinijas un Podolijas 100 gadu peeminà, kamèr tahs peeweenotas Kreewijai, kà ari Polijas dalischanai par peeminu, kà „Now. Wr." sino, 29. martâ (pehz wezà kalendara) tapschot isrihkoti sposchi swehtki. Swehtki it sewischki tapschot swineti Kamenez-Podolskâ un Schitomirâ. Swehtku programâ mineti: deewkalpojumi, kara pulku smotras, wispàr saprotami preekschlasijumi par swehtku nosihmi un ugunoschanas.

Naudas apkihlaschana. Jf Warschawas top „Now." rakstits, ka tur 10,000 rbl. apkihlati, kurus kahds bankas nams suhtijis par pasti. Schi suma tapa no Warschawas par postu uf Tschenstokowu newis parastà zeltâ suhtita, tas ir kà naudas suhtijums, bet kà tas beeschi pee suhtijumeem uf ahrsemem atgadas, kà apdroschinata wehstule. Tschenstokowâ nahza uf aisdomu, ka pakinâ waretu nauda atrastees, kur to leezineeku klahtbuhtnê atwehra. Wehstulê atradàs 10,000 rbl. skaidrâ naudâ. Pehz pastahwoscha pastu likuma, ir wisa schi suma kronim par labu apkihlata. (Pet. Wed.)

Stingri un swarigi nosazijumi zihnà pret koleru. „Warsch. Dnew." sino, ka Warschawâ dibinajusès kahda „eedsihwotaju komiteja zihnà pret koleru." Komiteja ir patlaban isstrahdajuse sawai darbibai plaschu programu. Jf tahs nodomà nemtee nosazijumi sihmejas sewischki uf lidsekleem, kà no sehrgas issargatees. Nabadsigee Warschawas eedsihwotaji dabùs sahles pret wisàm slimibam, tamdèl ka slimeem, kuri naw dseedinajami, drihsak peelip koleras sehrga. Schim noluhkam ir schimbrihscham 2000 rbl. norahditi. Turklàt taps nabadsigeem eedsihwotajeem notriuma masgaschanàs eetaisita, lai tee turetos tihri. Masgatawu eetaisischanai ir komiteja norahdijuse 10,000 rbl. Bes tam ir nospreests nakts patwerstmi buhwet, preeksch kam tapschot norahditi 30—35,000 rbl. Pagaidam ir kahda telpa preeksch 6000 personam noihreta, preeksch kam ir 3500 rbl. norahditi. Par nakts korteli buhs katrai personai jamaksa 4 kap., bet pee tam dabùs ari tehju un gabalu maises. Brihwa pusdeenas galda weetâ, isdos komiteja peemehrigas biletes, kuras zilweku mihkotaji pirks un isdalis starp nabageem. Komiteja eerihkos lehtus pusdeenas galdus, Warschawâ trijâs weetâs, neatkarigas no jau agrak pastahwoscheem. Sewischki koleras slimneeku kopschanai, taps buhwetas barakas ar 4—5000 gultam. Katra baraka maksaschot 25,000 rbl. Preeksch weena desinfekzijas kambara eetaisischanas ir atwehleti 5000 rbl. Dahwanas eetek komitejâ ne-eerasti bagatâ mehrâ. Tomèr bes tam ir wehl komiteja, eewehrojot milsigos isdewumus, koleras iszelschanàs gadijumà, luhguse, lai Warschawas pilsehtai atwehletu sewischku, 10 gadòs nomaksajamu aisnehmumu.

No Rigas.

Rigas pilsehtas domneeki scho pirmdeen, starp zitu, nospreeduschi:

1) Rigas Kreewu teatrim turpmak sneegt pabalstu 8000 rbl. leelumà, tà tad 1300 rbl. wairak, nekà lihds schim.

2) Pehz sihwàm debatem ar 28 pret 20 balsim nolehma, lihdsschinejo plosta (turpmak pontonu) tiltu wilkt no Grehzneeku uf Akmena eelu, t. i. turpat, kur tas jau senak stahweja.

3) Nolehma pahrdot Mas-Jumprawas 3 semneeku mahjas, prot, Godel-Damaltus Nr. 11 rentneekam Jahnim Damaltam par 2500 rbl., Swihkul-Gust mahjas Nr. 12 rentneekam Jehkabam Kilpam par 3500 rbl. un Dselsskalnu mahjas Nr. 15 rentneekam Jehkabam Dselsskaln par 2500 rbl.

Muhsu eezeenità aktrise Brigader Maijas kdse scho treschdeen swineja sawu 10-gadu jubileju, jo tik ilgi jau pagahjis, kamèr wina peeder pee muhsu teatra lozekleem. Ar masumu eesahkdama, wina, uszihtigi skatuwes mahksla peekopdama, ar laiku attihstijusès par jo eewehrojamu spehku, tà ka pat zeenigi waretu parahditees uf leelakàm skatuwem. Sawai goda deenai zeen. aktrise bija if wehlejusès lugu „Trihs pahri kurpju", kura jau ilgaku laiku uf muhsu skatuwes nebija israhdita. Publika sawai mihlulitei parahdija siltu jo siltu atsihschanu. Zeresim, ka zeen. mahksleneeze jo projam nenogurstoschi kalpos teatra mahkslai, muhsu skatuwei par gresnumu!

Benefize. Kà dsirdams, tad treschdeen, 17. martâ, muhsu teatrim buhs atkal goda deena, jo ari Wahrnas kgs, muhsu eezeenitais komikis, jau 10 gadus ustizami kalpojis muhsu skatuwei. Teatra walde, atsihdama Wahrnas kga puhlinus teatra labâ, winam atwehlejuse scho benefiz-israhdi. Publika deesgan pajautrinajusès par Wahrnas kga wisai weikleem jokeem, tagad nu tai buhs isdewigs brihdis, parahdit zeen. mahksleneekam sawu atsihschanu zaur to, ka scho israhdi jo leelâ mehrâ apmeklè. Saprotams, ka Wahrnas kgs nebùs puhlinus taupijis, sawai goda deenai sagahdadams jo patihkamu wakaru.

Rigas-Dinaburgas dselsszela beedribas direkzija, kà „R. Tgbl." sino, dabujuse pasinojumu, ka minetais dselsszelsch Wisaugstaki pawehlets turpmak nosaukt par „Rigas-Dwinskas" dselsszelu.

Rigas Latw. Labdar. beedribas 4-klasigâ meitenu skolâ par skolotaju peenemts J. Jaunsema kgs.

Stritzka alus daritawas alus, kà „Lib. Ztg." sino, trihs wagonu ladini (kahdas 15,000 buteles) tapuschas eelahdetas twaikoni „Agnes", kas to wedischot uf Wladiwostoku (pee Japanas juhras). Alus schahdam garam zelam topot sewischki pagatawots; Wladiwostokâ to pahrdo par 120—125 kap. pudeli.

Rigas doma-musejam, kà „Lib. Ztg." sino, atsuhtiti reti garidsneeku apgehrbi, kas atrasti Leepajas Sw. Annas basnizâ. Apgehrbòs atrodotees eeschuts gada skaitlis 1657.

Lauschu kehki Jlgezeemà jeb Saslaukà eerihkot, ir nospreeduse liter.-praktiskà pilsonu sabeedriba, atwehledama eerihkoschanai 1000 rbl. un 800 rbl. kà rihzibas kapitalu. Ari tureenes fabriku ihpaschneeki apsolijuschi sawu peepalidsibu, tà ka droschas zeribas, ka schi tik nepeezeeschami wajadsigà eestahde taps drihsâ laikâ atwehrta. Par administratoreem eerihkojamam lauschu kehkam eewehleti mahzitajs Joh. Kählbrandts, apteekneeks Andrejs un fabrikas ihpaschneeks Formans.

Sakerts saglis. 24. februarî eelihda kahds saglis ar pakaltaisitu atslehgu atwehrtâ Leona Reilmana dsihwokli, Reweles eelâ Nr. 40, un peeweenojàs selta leetas 100 rbl. wehrtibâ. Pee tam tas tapa no pascha Reilmana pahrsteigts, lihds ar sagtàm leetam sanemts un teesai nodots.

— Tanî paschâ deenâ apzeetinaja gorodowojs Antons Pasternaks Nr. 143, Maskawas un Turgenewas eelu stuhri kahdu nepasihstamu wihru ar aissaini drehbju, apmehram 90 rbl. wehrtibâ. Kà wehlak israhdijàs, tad drehbes bija semneekam Kristapam Rosewskam, Krahsns eelâ Nr. 25 sagtas. Saglis ir apzeetinats un ismekleschana ussahkta.

Sakerts sirgu saglis. No Jaroslawas un Katoku eelas stuhra, Druschkowa restorazijas tuwumà, tapa nosagts semneekam Jahnim Osolam peederigs, bes usraudsibas atstàts sirgs, lihds ar kamanam. Tahs paschas deenas wakarà apzeetinaja slepenàs un ahrejàs polijijas eeredni, Witebskas eelâ, kahdu, jau sahdsibas dehl noteesatu wihru, lihds ar sirgu un kamanam. Jismekleschana ir ussahkta.

Paschslepkawiba. 28. februarî noschahwàs ar rewolweri 30 gadus wezais F. S., sawâ dsihwokli, Gertrudes eelâ Nr. 127, aiz wehl lihds schim nesinama eemesla. Wina lihkis taps usschkèrsts. (R. P. P. A.)

Grahmatu galds.

Pumpura dsejoli. Rigâ, 1892. gadâ.

Muhsu literatura naw deesin zik bagata un pilna ar jaukeem, sirdi un garu pazildinoschajeem dsejas seedineem, tadèl mums japreezajas par katru daudz mas kreetnaku dsejas rakstu krahjumu, kas eesnid muhsu dsejoku apzirkni. Pee schahdeem jauki smarschoschajeem un patihkameem dsejas seedeem peeskaitami ari muhsu pasihstamà dsejneeka Pumpura dsejoli, kuri tagad isnahkuschi kopâ salasiti un isdoti weenâ grahmatâ. Tas buhs katram dseju mihlejoscham un zeenoscham zilwekam patihkams krahjums, pee kura war patihkami un derigi pakawet sawu laiku.

Par dsejoku labumu jasaka, ka dsejisti raksti, kuri eeweetoti grahmatas preekschejâ dalâ un ir nopeetna satura, drusku wahjaki par grahmatas pehdejâ dalâ esoscheem ihsakeem, wairak liriska satura dsejoteem. Wispahrigi teizams, ka dsejoli ir skaidri, gludi un patihkami, tautiskâ walodâ ritoschi, kaut gan retumis lasitajs atduras uf kahdàm nesaprotamàm un nepilnigàm weetam. Bet par to atkal tahdi jauki dsejoli, kà, par peemehru: „Stahsti manim, Daugawina", pilnigi islidsina nepilnigu eespaidu un peespeesch gluschi aismirst neapmeerinajoschas dsejas weetas. M. J.

„Austruma" 3. burtnizai schahds saturs: 1) Ma ais lords. Stahsts no F. H. Bernettas. Latwisti no Apsischu Jehkaba. (Turpinajums.) 2) Kadschi Dimitars. (Jf Bulgaru walodas.) 3) Par tautas dseesmu pantmehru. No J. Sandera. II. 4) Wodschus. Stahsts if klausibas laikeem. Sarakstijis Auss Lerchis-Puschkaitis. (Turpinajums.) 5) Netizi, mihlakà, liktena laipnibai! No Aug. Kaschoka. 6) Par daudsskaitla otras personas galotni. No J. Welmes. 7) Swehru walaschanas un dihdischanas mahksla. Ar 10 bildem. No W. 8) Wehleschanàs. No Meescha. 9) Weimaras beedriba preeksch labu rakstu isplatischanas leelâ daudzumà. (Verein für Massenverbreitung guter Schriften.) No C. D. 10) Krusttèws. Stahsts if Rigas dsihwes no Augusta Deglawa. (Beigums.) 11) Luhgschana. Pehz Lermontowa. 12) Par behrnu sodeem. No W. Maldona. 13) Agrak un tagad. No M-lbarschu Wairona. 14) Pagaidu katalogs preeksch skolu bibliotekam. Sastahdits no R. L. B. Sinibu komisijas. 15) Wakarâ. Solo sopranam un jauktam korim. No O. Kaulina. 16) Sadsihwes ehnà. Skati un ainas no Esereescha. 17) Laime. No Aug. Kaschoka. 18) Sihkumi. — Bilschu peelikumi: 1) Laokoons. 2) Eedihditi roni.

„Semkopja" 2. burtnizas saturs: 1) Seemas sehjumi pawasari. No agronoma J. Brasdas. 2) Mas eewehroti mehsli. No Tahkumneeka. 3) Par muhsu augku kokeem, winu apgreeschanu u. z. No Sweschà (P. J.) Ar 14 sihmejumeem. (Turpinajums.) 4) Jauni praktisti pehtijumi bischkopibâ. Pehz Schorscha de-Leans'a no J. Oltes. 5) Zelojums pa Tambowas un Woroneschas gubernam. No agronoma J. Berga. Ar 2 sihmejumeem. 6) Daschadas sinas. 7) Jf beedribu dsihwes. 8) Sihkumi. 9) Atbildes uf jautajumeem. 10) Wehstulneeks.

Saimneezibas padomi.

Kà kurmi no lezekleem isdsenami. Tuscha muza eerokama lezekles widû tà, ka to pahrsedz ½ pehdas semju kahrta. Muzas widû spundes zaurumà eebahschama kahrts, tà, ka tahs gals sneedsas lihds muzas otram sahnam. Kahrts otrâ galâ, kas stahw gaisâ, peestiprinajamas wehja dsirnawinas ar tahdu plarkschi, kahdu zitkàrt sehni taisa. Dsirnawinu spahrneem greeschotees, plarkschis muzâ dod tahdu ehrmotu dimdeenu, ka kurnjeem behgtin jabèg. Geedauts.

Kustonu apsardsiba.

Widsemes lopu aisstahweschanas beedribas preekschneeziba atklahtibai issino, ka wina nekawejoschi eewehroschot katru pasinojumu ar rakstu par kustonu mozischanu, ja rakstam atrodas parakstits eesuhtitaja pilnigs wahrds. Turpretim ja pasinojums peesuhtits bes wahrda paraksta, ka schahdi sinojumi netapschot nemas eewehroti. Tà preekschneezibai schinis deenàs peesuhtits pasinojums bes paraksta, kur zitadi, kà rahdotees, beebribai buhtu peeteekoschi eemesla, raudsit nelahgumu nowèrst. Preekschneeziba tadèl luhds, lai turpmak neaismirstu, ari pilnigi sawu wahrdu paraksiit.

Kugneeziba.

Wentspili kugu un stuhrmanu eksameni nolikti uf 18., 19., 20. un 22. martu weetejàs juhras skolas telpàs. (W. G. A.)

No Leepajas telegrafè, ka 20 twaikoni, kas uf Leepaju braukuschi, apnemti no ledus jostas 11 pehdu dsiłumà. Scho pirmdeen birschas twaikonis un wisstiprakais no juhras twaikoneem siehginaja schaï jostà islaust kanalu no diwàm pusem, tomèr sekmju nebija nekahdu. Zereja otrà deenà safneegt labakus panahkumus.

Lejas m. (Feliksberg) tuwumà, kà kahda telegrama sino, atrodotees loti bihstamà stahwokli kahds twaikonis, kas, kà rahdotees, 25. februarî isbrauzis if Leepajas. Twaikonis eesiègts pilnigi no ledus.

No Sakaslejas telegrafè, ka tureenes osta pahrklahta ar ledu; ledus isplatijees juhrâ kahdas 3 werstes tahlumà. No 26. februara sahkot ledû atrodas eeslehgti kahdi 11 twaikoni.

Kugneezibas atwehrschanai. „Sar. Dnew." sino, ka lugu strahdneeki patlaban jau Saratowâ eegadijuschees, lai waretu uf lejas Wolgas apgabaleem dotees; tee ir matroschi, lafmani, stuhrmani, kurinataji un ziti laudis, kuri uf twaikoneem un barkàm strahdà un tagad uf scho seemas mitekleeni dodas, kur wini ir nahkoschàm kugneezibas laikam nolihgti. Kà top stahstits, tad wini dabuschot tikpat daudz algas, kà agrak; pee daudzeem ir pat winu jaunà kontraktâ usnemts kahds punkts, pehz kura strahdneeki, kuri wisu kugneezibas laiku zauri strahdajuschi, no sawa darba deweja dabu dahwanu, mehnescha, pee dascheem pat diwu mehneschu algas leelumà.

Jf muhsu weesigàs sadsihwes.

Rigas Latw. teatris. Swehtdeen, 7. martâ, plkst. 7 wak., israhdis: „Wenezijas tirgotajs". Skatu luga 5 zehleenôs no Williama Schekspira. Jf Anglu walodas tulkota no Jansonu Roberta un Esenbergu Jahna.

Pawasara beedr. Swehtdeen, 7. martâ, plkst. 4 p. p.: Gada swehtki ar goda meelastu, dseesmam, runam un musiku. Pehz tam: Deja.

— Taï paschâ deenâ, plkst. 9 r.: Preekschneezibas un komitejas sehde.

Peterburgas Ahrrigas Dseed. beedr. Swehtdeen, 7. martâ, plkst. 2 p. p.: Pilna sapulze.

Wakejas wehstules.

Kr. Ds. — N. Jubs, kà rahdas, wehl nesinat, ka redakzijai eesuhtamee raksti, dsejoli u. t. t., jaraksta tikai uf weenas lapas puses jeb kates gabals par sewi, lai tos pehz patihkschanas waretu isleetot!

O. A. — N. „Nedroschs praweets" jau sawà laikà „M. W." nodrukats. Pahrejos rakstus isleetosim.

A. Strm. — N. Dsejoli sanemti un no teem zeram turpmak pehz eespehjas isleetot. — Jums paschem buhs jaatsist, ka nekahdi nespehjam, katru rakstu tà isleetot, kà eesuhtitajs to wehlas. Wajaga buht wairak pazeetibas!

Wairakeem abonenteem zaur scho pasinojam, ka „Mahj. Weesis" un Peelikums NNr. 3, 4, 5, 6 un Peelikums Nr. 7 wairs naw dabujami, jo peenahkuschi wairak abonentu, nekà to gada sahkumà warejam parednet.;

J. Bld. — N. Apspreedumus par kalendareem newaram wairs isleetot, jo drihsumà sahks isnàkt jauni.

Tameser. — N. Stindes humorefku zeram pehz eespehjas drihsumà isleetot. Uf apsolito stahstinu gaidisim.

Geedautam. — B. Ja laikraksta redakzija polemikas rakstôs atlautu katram pehz patikschanas rihkotees — sakat, kur gan tas galetos! Beigàs wisa awise buhtu pildita tikai strihdus rakstteem!

P. Alobr. — N. Pateizamees — pirmo „mahjeenu" drihsumà isleetosim. Red.

Deewkalpojumi.

Swehtdeen, 7. martâ 1893. g.

Jahna basnizà	pulksten	9	mahzitajs	Bernewitzs.
„ „	„	2	„	Treu.
Gertrudes basnizà	„	½2	„	A. Walters.
Jesus basnizà	„	9	„	Josephi.
Martin basnizà	„	5	„	Taube.
Trihsweenibas basn.	„	½9	„	Fromms.
Pahwila basnizà	„	½9	„	C. Walters.
Lutera basnizà	„	½9	„	Paukschens.

Tirgus sinas.

Rigâ, 3. martâ 1893. g.

Lirdsneeziba, war teikt, pehdejàs deenàs palikuse wehl klusaka, nekà eepreeksch. Apgrostjumu bija wisai mas. Peewedumu loti mas.

Laiks usturas wisai silts, tà ka wisi zeli isschkist; Rigà eelas top jau tihritas no sneega un ledus.

Siltums turas 2—6° R.

Lini. Neraugotees uf tam, ka tirdsneeziba ar lineem ne wisai dsihwa, zenas par lineem tomèr arween jo projam zelas, krahjumi wisai mas. Leelaki ligumi nekahdi naw notikuschi. Februara mehnesi pa dselsszeleem peeweda kahdus 256,480 pudu. Maksà par Kronu 34—35½ rbl. un par Hofs dreiband 32½—33½ rbl. birkawà.

Linsehklas zenà mas grostjuschàs, peewedumi masi, ladei tirdsneeziba puslidz klusa. Maksà 155—165 kap., fkatotees uf sehklu labumu. Jsgahjuscho nedel pee Rigas birschas isplatijàs walodas, ka kahdi 35,000 pudi linsehklu, kuras pa uhdens zeliu pawasarà bija nodomats west uf Rigu, efot pahrdotas kahdai ellas fabrikai, kas nupat eetaisita netahlu no Krasnas pilsehtas (Smolenskas gub.). Ja walodas israhdas par pateesam, tad Rigas fabrikanteem buhs deesgan galwas grostschanas, kà sawas wajadsibas apmeerinat, tadèl ka wini ihpaschi uf schahm sehklam bija zerejuschi un pehz tam sawas wajadsibas eegrostjuschi. Lihds ar to ari sehklu pahrdeweji tad waretu zeret, Rigà wehl augstakas zenas par sawu prezi dabut.

Kanepju sehklu schinis deenàs pa dselsszelu peewesti 889 pudi, kas ari jau pahrdotas par 140 kap. pudà.

Rudsi, paschu wajadsibam, maksà 85—93 kap.

Kweeschi, tapat, 98—105 kap.

Ausas rahmi. Par schahwetàm maksà 75—77 kap., par neschahwetàm 76—90 kap.

Meeschi bes apgrostjumeem.

Naudas papiru zenas.

Peterburgâ, 4. martâ 1893.

Papiri.	maks.	prasija
Pusimperials	757	760
5% bankbiletu 1. islaidums	103½	104
5% „ 2 „	103½	104
5% Austruma aisnehmums no 1878. gada	102¾	103¼
5% „ „ „ 1879. „	104¾	105
1. 5% Kreewu prem. aisnehmums	239½	240½
2. „ „ „ „	221	222
5% konsol. 1871. gada aisnehmums	—	—
Odes. pilsf. hipoteku bankas 5½% obligazijas	100½	101¼
Kreew. sem. kred. 5% kihlu-sihmes	—	—
6% Charkowas semst. lihlu-sihmes	—	—
5% „ „ „	101	101¼
Rigas kom. bankas akz.	305	—
Rigas-Dinaburgas dselsszela akzijas	—	170
Dinaburgas-Witebskas dselsz. akz.	—	190

Berlines birscha.

15. (3.) martâ 1893.

		Deenu eepreeksch.
Kreewu kredit-bil. par 100 rbl. lassa	215 85*)	216 10
„ 100 rbl. uf marta beigam 216 —		216 25
„ 100 rbl. uf aprila beigam 216 —		216 25

*) 1 walsts-marka = 46,32 kap.

Tendenze preeksch Kreewu naudas papireem: augsaka.

No ahrsemem.

Wahzija. Wahzu-Kreewu tirdsneezibas ligums, kà dsird, tuhlit pehz leeldeenam taps apspreeschanai eesneegts reichstagâ, jo ligumi ejot it sekmigi us preekschu. Lai gan leelgruntneeki, kà jau sinots, pret ligumu tik loti rihkojuschees, tomèr, zik tagad redsams, wini zaur to nebûs neka panahkuschi, jo droschi zerams, ka reichstags tirdsneezibas ligumu ar Kreewiju peenems.

— Waldibas awise „Reichsanz." issino, ka tagad esot atlauts pahr Kreewijas robescham eewest spalwas, lupatas un auglus, weenigi tik wezas drehbes, meesas un gultas drahnas naw brihw eewest.

— Dresdenê isgahjuscho zeturtdeen atwehra starptautisku weselibas kopeju saeimu.

Franzija. Isgahjuscho treschdeen eesahka no jauna isteesat Panamas prahwu. Kà sinams, kahdas nedelas atpakal jau schi prahwa tika isteesata, bet toreis teesaschana notika tikai pret Panamas sabeedribas waldes lozekleem. Tagadejà prahwa turpretim top zelta taisni dehl peekukoloschanas. Ari schoreis starp apsuhdseteem atrodas daschi Panamas sabeedribas waldes lozekli, kà ari senakee un tagadejee parlamenta lozekli. Wiswairak, kà rahdas, apwainoti senakais atklahtu darbu ministris Beho un senakais tautas weetneeks Sanleroa. Loti eewehrojams ir, ka starp ataizinateem leezineekeem atrodas Klemanso, Freisinê, Andrijê un Flokê. Bet schee leezineeki israhdas loti nedroschi, tadêl ka lehti paschi weens jeb otrs war nahkt apsuhdseto weetâ. Prot, Scharls Lesseps teesas preekschâ isteiza, ka 1885. g. Kornelijs Herzs, kas tagad atrodas, isbehdsis, Anglijâ, prasijis no wina naudu, lai tahdejadi spehtu panâkt to, ka waldiba apstiprina nodomato loteriju Panamas sabeedribai par labu. Winsch, Lesseps, esot maksajis, lai nesanaidotos ar Klemansoa laikrakstu, kas zitadi sahktu rakstit pret Panamas sabeedribas preekschlikumu un pee tam waretu atklât jau notikuschas leelàs nekahrtibas. Waldibas wihri paschi ussskubinajuschi, lai sabeedriba naudas neschehlojot, peekukulodama bankas un laikrakstu isdewejus. Behos esot apsolijees loterijas preekschlikumu zelt apspreeschanai preekschâ, ja winam maksatu 1 milj. franku, us kam winsch dabujis ismaksatus 375,000 franku. Reinaks, kas Panamas skandaleem iszelotees, pats nonahwejàs, prasijis 12 milj., lai dabutu us sawu pusi Korneliju Herzu, tadêl ka tas grasijees zitadi blehdibas atklât. Us Klemanso un Flokê skubinaschanu Lesseps Reinakam ismaksajis 5 milj. franku, Flokê pats sanehmis 300,000 franku preeksch wehleschanu noluhkeem un laikrakstu peekukuloschanas. Wisas schahdas maksas notikuschas pirms loterijas likums tautas weetneeku namam bijis eesneegts apspreeschanai. No ta redsams, ka augschâ minetee leezineeki wisai nedroschi un drihs ween laikam paschi taps nodoti teesai. Saprotams, ka no apsuhdseteem katrs mehgina wainu no sewis nowêrst. Loti pahrsteidsoschi bija, ka lihds schim tikai Beho walsirdigi atsina sawu noseegumos, afaram pahr waigeem pluhstot winsch teiza: „Es esmu wainigs; truhkst wahrdu, ar ko manu noschehloschanu un sahpes isteikt; pats nesaprotu, kà wareju tà noseegtees un es luhdsu sawu tehwiju, mani apschehlot, kuras labo slawu gan buhschu kahjam minis." Prahwu turpinot, Florejs, kas bija aizinats kà leetpratejs, isteiza, ka winsch wisas sumas wehrtibu, kas isdota par peekukuloschanu laikrakstteem un ziteem walsts wihreem, aprehkinot us 105 milj. fr. No 1,200,000,000 frankeem esot preekschkanala darbeem isdoti tikai 588 milj. fr. Jo prahwu tahlak turpina, jo sareschgitaka ta top. Tà nupat sino, ka issinats, ka pee Artona atrodotees grahmatina, kurâ eesihmeti 104 tautas weetneeki, kas wisi nehmuschi naudu no Panamas sabeedribas. Daschi tagadejee tautas weetneeki tamdêl jau atsazijuschees no amata. Schai prahwai pateesi wehl newar galu nemaf paredset!

Anglija. Isgahjuscho peektdeen Anglu apakschnamâ kara leetu walstssekretars Kampbell-Banermans dewa peewilzigus isskaidrojumus par Anglu kara spehku, pee tam usslawedams tagad pastahwoscho rihzibu un kara spehka kreetnibu. Tahlak winsch teiza, ka Anglijâ neweens nedomajot, eelaistees karoschanâ ar zeetsemi; Anglijai wajagot kara spehka preeksch Indijas, preeksch kolonijam, Anglijas paschas apsardsibai un masakàm ekspedizijam. Pehz schahdas weiklas runas, sapulze atraidija Wolmera pahrmetumus, ka tagadejais Anglu kara spehks esot nepeeteekoschs tehwijas apsardsibai.

Portugalija. Sozialdemokrati war tagad waren preezatees, jo Portugalijâ, kà „Köln. Ztg." sino, par finantschu ministri eezelts Augusts Fuschini, kas netik peeder pee sozialdemokrateem, bet, sawâ amatâ eestahjees, par tahdu ari atklahti atsihstas. Zik ilgi winsch, kà tahds, spehs sawâ amatâ turetees, to rahdis nahkamiba, bet katrâ sinâ tas ir eewehrojams atgadijums, kahda otra wehl Eiropâ naw bijis!

Turzija. Prinzis Ferdinands nosuhtijis ari sultanam sewischku sinojumu, ka saderinajees. Bet tas wiss tomèr neko naw lidsejis, sultans schahdu pasinojumu atstahjis gluschi ne-eewehrotu. Sultans ar to gribejis peerahdit, ka winsch prinzi Ferdinandu neatsist par likumigu waldneeku Bulgarijâ.

Telegramas.

Peterburgâ, 3. martâ. Ir issludinats nolehmums, pehz kura Orenburgas un Maskawas-Kurskas dselsszeki no 1. janwara 1893. g. sahkot pahrgahjuschi krona ihpaschumâ.

Peterburgâ, 4. martâ. Wakarejâ „Likumu Krahjuma" numurâ nodrukats Wisaugstakais Ukass, zaur ko top noteikts, galigi isschkirt jautajumu dehl kwotu un seschu dalu semes Widsemes un Igaunu semes gubernâs. — Pleskawas-Rigas dselsszeła buhwes waditajs, inscheneers Götte no zelu ministra atwalinats preeksch Ribinskas-Bologojas dselsszeła deenesta. — Konkursâ krituschâ Peterburgas bankeera F. A. Klimas kreditori notureja sapulzi, kurâ atsina, ka bankrote ar wiltu taisita, kadêl nospreeda, bankeeri Klimu, kas tagad atrodas Wihnê, saukt teesas preekschâ waj parada dewejus raudsit apmeerinat no tahs mantas, kas noteikta par wina seewas ihpaschumu. — „Tirdsn. un ruhpn. awise" sino, ka wisas ostas Seemel-Amerikas Sabeedrotâs walstis esot atkal swabadas preeksch aisgahjejeem no Eiropas. — Kà „Birsch. Wed." sino, walstsbanka wakar atkal kahdu dalu no wisjaunakajà aisnehmuma papirus pahrdewa par 99¼ proz. Schejeenes birschu slehdsot par scheem naudas papireem jau prasija 99½ proz. Awise domà ka walstsbanka zaur scho turpmak atkal paugstinàs scho papiru pahrdoschanas zenu.

Kalkutâ, 15. (3.) martâ. No Dschildschitas sino, ka dumpigas ziltis usbrukuschas Anglu zeetoksnim Tschilasâ, bet tapuschas atdsihtas atpakal, pee kam pasaudejuschas 200 wihru. Angleem krituschi 23 wihri, to starpâ ari komandeers majors Daniels; eewainoti 29 wihri, to starpâ ar weens ofizeers. Eenaidneeki aisbehguschi; turpmaki usbrukumi ne-esot sagaidami; tomèr 250 wihri nosuhtiti us Tschilasu paligâ.

Ihpaschneeks un isdewejs: Ernsts Plates.
Atbildoschais redaktors: Dr. phil. Arnolds Plates.

Дозволено цензурою. — Рига, 4 марта 1893 г.

Sludinajumi.

Adwokats Stroinowskis
zivil- un kriminal-leetàs ir runajams no pulkst. 8—10 rihtâ un no pulkst. 5—7 wakarâ
Wehwer-eelà Nr. 6.

Mahzitas audejas
dabu pastahwigu, eenesigu darbu Ilgezemê, Baltas muischas eelà Nr. 3/5. Turpat wajadsigs mahzits lehschu tihritajs. 3

Pee dselss tilta, blakus Utu krogam, pee keegeliu pahrdeweja Gail, teek pirmàs sortes Rukastles
kaleju ogles,
platscha tihrischanas dehl, 25 kap. par muzu lehtaki pahrdotas, nekà zitur. 1

Manâ grahmatu- un bilschu-drukatawâ, burtu-leetuwê un Latweeschu grahmatu pahrdotawâ, Rigâ, pee Petera basnizas, nupat tika gatawa un dabujama schahda grahmata:
Kutscheru-skola.
Pamahzischana ar sirgeem apeetees stalî un us bukas.
Preeksch kutschereem un stalapuischeem sastahdita.
Ar 26 nobildejumeem.
Maksa 1 rbl.
Ernsts Plates.

Sabeedriba preeksch lepras (spitalibas) apkaroschanas
zaur scho pasino, ka slimneeki leprosorijâs (spitalibas slimnizâs) taps peenemti tikai tad, kad buhs wispirms eesneegta pase un apleeziba no mahzitaja, if kuras redsams, pee kahdas tizibas slimneeks peeder, tapat ari ne zitadi, kà **tikai pret 5 rbl. leelu samaksu par mehnesi.** Maksa pee usnemschanas ir par 3 mehnescheem eepreeksch samaksajama. 1

Otrà Rigas krahj-aisdewu beedr.
(Rigâ, Rigas Latweeschu Beedribas namâ.)
Bilanze
28. februari 1893.

Debet.	rbl. kp.	Kredit.	rbl. kp.
Kases konto	1,093 83	Beedru dalibas konto.	44,646 86
Aisdewumi pret kihlam	297,853 —	Noguldijumu konto	292,071 42
Tekoschi rehk. zit. bank.	38 36	Auglu auglu konto	2,999 78
Aisdewumi pret galw.	55,505 —	Renschu konto	14,725 73
Sihku isd. konto	1,015 76	Sihku eenehm. konto.	375 26
Inwentara konto	655 60	Reserwas kap. konto	1,342 50
	356,161 55		356,161 55

Beedriba maksà par noguldijumeeem no 5 lihds 5½% gadâ, un nem par aisdewumeem 1) pret wehrtspapireem no 5½ lihds 6% gadâ, 2) pret obligazijam 6 lihds 7% gadâ, 3) pret galweneekeem 7% gadâ.

Wisi noguldijumi schajà beedribà ir atswabinati no krona nodokleem.

Darischanu laiks katru darbdeenu no plkst. 10—2 deenà.

Walde.

Rigas Krahschanas un Aisdoschanas beedribas
(leelà Newas eelà Nr. 30.)
Bilanze,
28. februari 1893. g.

Aktiwà:	Rbl. K.	Pasiwà:	Rbl. K.
Aisdewumu konto	239,705 99	Reserwas kapitala konto	3,718 05
Reserwas kapitala konto wehrtspapirôs	2,597 25	Beedru dalibas konto	29,252 96
Inwentara konto	881 —	Noguldijumu konto	199,263 25
Sihku isdewumu konto	786 87	Krahjumu noguld. konto	12,004 46
Algu konto	359 —	Tekoschu noguldijumu k.	8,552 18
Kases konto	1,167 61	Auglu konto	10,840 13
Tekoschs rehkins III. Rig. Sawstarp. kred. beedr.	7,615 94	Dividendu konto	2,762 61
Daschadu isdewumu konto	8,093 60	Pahrejoschu konto	213 03
Imobiliju konto	10,190 15	Daschadu eenehmumu k.	4,685 60
		3% krona nod. konto	105 14
	271,397 41		271,397 41

Beedriba maksà:
par noguldijumeem . . . . . 5½% auglus par gadu,
„ krahjumu noguldijumeem . . 5% „ „ „
un nem:
par aisdewumeem pret droscheem wehrtspapireem 6½%, pret obligazijam 7½% un pret galwojumeem 8% auglus gadâ.

Beedribas darischanas isdara **katru deenu,** isnemot swehtdeenas un swehtku deenas, no pulksten 10 lihds 2 deenâ.

Wisi noguldijumi un eemaksajumi schajà beedribà ir atswabinati no krona nodokleem.

Walde.

Rigas hipoteku beedriba.
Eewehrojot to, ka schinî gadâ jawêl
jauni beedribas delegati,
beedreem zaur scho teek pasinots, ka us statutu § 30 pamata **isgatawotas wehletaju listes** ir redsamas, ka
pee I. wehletaju schkiras skaitas 84 beedri, kureem peeder kihlu grahmatu aisdewumi masakais par 24,700 rbl.,
pee II. wehletaju schkiras skaitas 348 beedri, kureem peeder kihlu grahmatu aisdewumi masakais par 7600 rbl.,
pee III. wehletaju schkiras skaitas 1916 beedri, kureem peeder kihlu grahmatu aisdewumi ne masak par 7600 rbl.

Bez tam teek pasinots, ka **wehletaju listes,** kurâ usrakstiti wisi sihkumi, beedribas lozekli war eeskatit katru deenu 4 nedelu laikâ beedribas kantorî resp. pahrlabot tur daschas atrodoschamees nepareisibas.

Bez tam sahkot no 15. marta sch. g. war dabut **drukatas listes** ar beedru wahrdeem, kuri peeder pee katras no minetàm 3 schkiram.

Deenas, kurâs notiks wehletaju sapulzes, wehlak sewischki tiks issludinatas. Nr. 277.

Rigâ, 1. martâ 1893. g. **Direkzija.**

Rigas Latw. Amatn. Pal. beedr.
Krahschanas un Aisdoschanas kases bilanze
februara beidsamajà d. 1893. g.
(1767 beedri. — Droschibas kapitals 106,169 rbl. 98 kap. — Elisabetes eelà Nr. 16.)

Aktiwà:	Rbl.	K.	Pasiwà:	Rbl.	K.
Kihlu aisdewu rehkins	580,642	92	Pamata kapitala rehkins	10,000	—
Aisdewumu rehkins pret galwn.	102,473	18	Reserwas kapitala rehkins	29,424	86
Pamata kapitals walsts bankâ	10,125	—	Dalibnaudas rehkins	66,745	12
Kases rehkins (skaidrâ naudâ)	1,983	95	Noguldijumu rehkins	665,650	15
Inwentara rehkins	3,179	67	Daschadu eenehmumu rehkins	67,630	61
Il. sawstarpejâ kredit bankâ us tekoscha rehkina	24,398	50	Prozentu rehkins	25,474	82
Daschadu isdewumu rehkins	31,941	93	Dividenda rehkins	10,114	26
Wehrtspapiru rehkins	9,175	—	Pahrejoschs rehkins	2,453	19
Algu rehkins	485	—	Rakstischanas rehkins	252	20
Sihku isdewumu rehkins	1,819	84	Krona prozentu rehkins	400	79
Imobiliju rehkins	111,763	99			
Imobiliju ihru rehkins	157	02			
	Rbl. 878,146	00		Rbl. 878,146	00

Kase maksà par noguldijumeem 5½% par gadu; par aisdewumeem nem 7% par gadu; pret droscheem wehrtspapireem 1% masak.

Kases darba laiks ir katru deenu no pulkst. 10 lihds 2 pehz pusd., isnemot nedelas swehtdeenas, basnizas un walsts-swehtkus. Aisdewumu peeprasijumi, kuri lihds pulkst. ½12 preeksch pusd. pee darba wedeja peeteikti, teek tai paschâ deenâ ispildîti.

Wisi noguldijumi un eemaksajumi schai kasê ir atswabinati no krona prozenta nodokleem.

Rigâ, 1. marta d. 1893. g.

Direkzija. — Newisijas komisija.

Newska deega manufaktura
peedahwà loti labà kwalitetà, tik pat labu, kà ahrsemes prezi un pee tam dandî lehtaki
maschinu spolischu deegu,
melnu, baltu un krahsainu, wisôs nummurôs,
tamborejamo deegu
if sawas angrojas noguldîtawas, Rigâ, Peldu eelà Nr. 2, un if wiswairakajàm leelakàm pahrdotawàm Baltijâ.

Seelig un Meyer,
general-agenti.

Laipnai eewehroschanai!
Kapitals 245 rbl. pa 5% nes gadâ 12 rbl. 25 kap., 10 gadôs = 122 rbl. 50 kap.
Premiju bilete I. aisn. nes gadâ tikai 4 „ 74 „
nowellot apdroschinaschanu 2 „ — „
tikai . . . 2 rbl. 74 kap., 10 gadôs = 27 rbl. 40 kap.

Kà redsams, premiju bilete ir neaugligs kapitals, tadêl wajag winu eegahdat ar wismasakàm mehneschu maksam. — Us daschu zilweku aisrahdijumu, ka bankas kantoris **H. Block** nemot par augstu prozentus (8%), zaur ko schee atkahpàs no pirkschanas us **ismaksu,** gribu zaur scho ari schai masai dalai no publikas peerahdit, ka pateesibà pee 8% masak isnâk, ne kà pee 5%.

Peemehram: minetais kapitals 245 rbl. us 5% peezôs gadôs nes . . . 61 rbl. 25 kap.
Turpretim, kà pehz scha aprehkina redsams, banka dabun pee 8% par gadu un ¼% par mehnesi taî paschâ laitâ tikai . . . . . 51 rbl. 92 kap.

Kapitals.	Rbl.	Kap.	% par 1 mehnesi.	Kapitals.	Rbl.	Kap.	% par 1 mehnesi.	Interesîgu ifrehkinu. 8% gadâ, ¼% kom. no katra paradda pa 1. mehn.
235	216			115	106			
230	211			110	101			
225	207			105	97			
220	202			100	92			
215	198			95	83			
210	193			90	83			
205	188			85	78			
200	184			80	74			
195	179			75	69			
190	175			70	65			
185	170			65	60			
180	165			60	55			
175	161			55	51			
170	156			50	46			
165	152			45	42			
160	147			40	37			
155	143			35	33			
150	138			30	28			
145	133			25	23			
140	129			20	19			
135	124			15	14			
130	120			10	10			
125	115			5	5			
120	110							

Kad tahdejadi preeksch premiju biletes pirkschanas nodomato kapitalu, waj no premiju biletes pahrdoschanas sadabuto naudu noguldinàs us 5%, tad tur augs kapitals un sche pee 5 rbl. mehneschu nomaksas dabun premiju bileti. Wehl japeemin, ka wisi trihs aisnehmumi no 1895., 96. un 97. gada tiks isloseti katrâ gadâ tikai **weenu** reisi, tadêl katram ceteiju eepirktees pa wairak biletem. Kas 3½ gadôs war nolikt 15 rublus katru mehnesi, tad 15 mehneschus pa 10 rubleem un tad 15 mehneschus pa 5 rubleem, tas netik ween eekràj sew pa bileteri no katra aisnehmuma, waj kapitalu no apm. 750 rbl., bet winsch ari sneedsi sawu roku laimei 27 reises. — Premiju biletes dabun **us nomaksu, Rigâ, Grehzineeku** (Sünder) **eelà Nr. 12,** pee H. Blocka weenigà agenta

Th. Fr. Ewerts.

Pirmà leelà Kreewijas rihsu-sterkelu fabrika.
Fabrikas sihme.

Selta un sudraba medalas.
Sterkelu fabrikazijas sabeedriba
J. Willms un beedr.,
Halbstadtê, Taurijas gubernâ, Kreewijâ.

Eedroschinamees zeen. publiku darit usmanigu us muhsu **rihsu-sterkeli,** kas pagatawota if wislabakajeem Persijas rihseem. Muhsu **rihsu-sterkele** labuma sinâ naw sliktaka par wislabakeem ahrsemju fabrikateem, turpretim lehtaka, un tadêl mums eespehjams, ar katru eekschsemes kà ari ahrsemes fabrikatu sazenstees. Muhsu **rihsu-sterkele** ir tihra no saehdoschàm weelam un ziteem peemaisijumeem. Muhsu **rihsu-sterkele** ir us wisàm isstahdem Kreewijâ ar augstakàm medalam tikuse apbalwota.

Muhsu **rihsu-sterkelu noliktawa leelumà** preeksch **Widsemes** un **Kursemes** atrodas pe

Th. Angelbeck un beedr., Rigâ,
kolonial-preetschu pahrdotawa,
Schahku eelâ Nr. 4 (senak Nr. 5) un Melngalwju eelâ Nr. 3.
Sterkelu fabrikazijas sabeedriba
J. Willms un beedr.

Manâ grahmatu un bilschu drukatawâ un Latweeschu grahmatu pahrdotawâ Rigâ pee Petera basnizas, dabujamas
Jaunàs Widsemes Dzeesmu grahmatas
wisàdàs eesejumos
Ernsts Plates.

Печатать разрѣшается. Рига, 5 марта 1893 г. — Рижскій Полицмейстеръ Подполковникъ Рейхартъ. — Drukats un dabujams pee bilschu- un grahmatu-drukataju un burtu-lehjeja Ernsts Plates, Rigâ, pee Petera basnizas.